

KLAGANDE

Sölvesborg

MOTPART

Omsorgsnämnden i Sölvesborgs kommun
294 80 Sölvesborg

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Växjö:s dom den 16 april 2010 i mål nr 1459-10,
se bilaga A

SAKEN

Bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

- Klaganden/ombudet
- Motparten/ombudet
- Skatteverket
- Insstyrelsen
- Förvaltningsrätten
- Allmänna ombudet

- För kännedom
- För verkställighet
- För delgivning

YRKANDEN M.M.

fullföljer sin talan och tillägger i huvudsak följande. Hon anser att omsorgsnämnden hade kunnat hantera ärendet på ett annorlunda sätt. Socialstyrelsen har även riktad varlig kritik mot nämnden. Som Socialstyrelsen konstaterat har hennes självbestämmande satts ur spel och hon har utsatts för bestraffning vilket bidragit till den psykosociala miljön både för henne och för hemtjänstpersonalen. Hon har en mycket stark önskan om att bo hemma och anser inte att boende utanför hemmet tillgodoser hennes behov. Förvaltningsrätten har inte tagit hänsyn till i vilken omfattning omsorgsnämnden själv har framkallat Arbetsmiljöverkets inspektionsmeddelande. I juni 2009 drog nämnden ner på tidigare beviljade hemtjänstinsatser, vilket på olika sätt bidrog till Arbetsmiljöverkets meddelande. Vid möte hemma hos henne samma månad frågade hennes dotter om det inte var möjligt att hitta lösningar med annan personal. Omsorgsnämnden valde i stället att dra ner på beviljade insatser och fortsätta med samma personalstyrka. När kommunen efter mars månad 2010 försökte rekrytera personal som skulle gå hem till henne anmälde sig flera personer. Det JO-uttalande som nämnden och förvaltningsrätten hänvisar till är inte riktigt jämförbart med hennes situation. I ärendet undgick kommunen kritik från JO för att den vidtagit åtgärder som omsorgsnämnden i hennes fall valde att inte göra. hänvisar till skrivelser från sin dotter.

Omsorgsnämnden bestrider bifall till överklagandet och anför i huvudsak följande. Vid ett flertal tillfällen har försök gjorts för att nå en överenskommelse om hur insatserna ska utföras. Flera dokumenterade träffar har genomförts med vid vilka hon har erbjudits möjlighet att påverka insatserna. har ställt upp ett antal begränsningar i förutsättningarna för det samarbete som behövs för att kunna utföra hjälpen. Hon har motsatt sig att använda olika hjälpmedel och

att anpassa hemmet. Hon har ofta begränsat möjligheterna till hjälp genom att fysiskt motsätta sig hjälp och utsätta personalen för obehagliga situationer. Arbetsmiljöproblemen i _____ hem har funnits under flera år. – Omsorgsnämnden har till kammarrätten gett in bl.a. journalanteckningar förda under perioden den 28 augusti 2008 – 20 januari 2010.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande. Kommunens skyddsombud har i en skrivelse den 5 maj 2009 ålagt omsorgsförvaltningen att senast den 14 maj samma år vidta de åtgärder som krävs, annars kommer arbetsplatsen i _____ nem att stängas. Arbetsmiljöverket har i ett inspektionsmeddelande den 19 januari 2010 uppmanat omsorgsförvaltningen att före den 1 februari samma år informera Arbetsmiljöverket om vad som gjorts med anledning av de brister och krav som redovisas i meddelandet. I meddelandet anges att inspektionen gäller ett enskilt ärende där personalen har en arbetsmiljösituation som inte kan anses som tillfredsställande. Om åtgärder inte vidtas kan Arbetsmiljöverket komma att besluta om ett föreläggande eller förbud i ärendet. Omsorgsnämnden har i beslut den 28 januari 2010 funnit att de krav som Arbetsmiljöverket ställer inte kan uppfyllas och att beslutet om hemtjänst ska omprövas då det av säkerhets-skäl finns svårigheter att utföra insatserna. Nämnden har därefter den 5 februari 2010 fattat det i målet överklagade beslutet. Socialstyrelsen har efter anmälan av _____ i beslut den 7 maj 2010 riktat allvarlig kritik mot omsorgsnämnden. I beslutet anges att då omsorgsnämndens beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen överklagats omfattar Socialstyrelsens tillsyn inte de frågor som prövats av förvaltningsrätten.

Enligt 4 kap. 1 § SoL har den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt rätt till bistånd för sin försörjning och

för sin livsföring i övrigt. Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

I socialtjänstlagens begrepp skälig levnadsnivå ligger vissa minimikrav på insatsen vad gäller kvaliteten. Vid bedömningen av vilken insats som kan komma i fråga måste en sammanvägning göras av olika omständigheter såsom den önskade insatsens lämplighet som sådan, kostnaden för den önskade insatsen i jämförelse med andra insatser och den enskildes önskemål (se prop. 2000/01:80 s. 91). Även om socialtjänstens insatser ska utformas i samförstånd med den enskilde hjälpbehövande har denne givetvis inte någon ovillkorlig rätt att erhålla en viss bestämd insats. Vid valet av åtgärd måste därför hänsyn tas till vilka alternativa resurser som finns att tillgå inom kommunen (prop. 1979/80:1 del A s. 185).

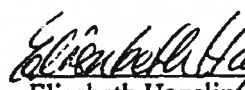
Arbetsmiljölagen (1977:1160) ålägger arbetsgivaren en skyldighet att vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagare utsätts för fysisk eller psykisk ohälsa (3 kap. 2 §). Vid bedömningen av vilka krav som kan ställas på en god arbetsmiljö måste i det enskilda fallet en avvägning göras mot andra intressen eller behov som kan stå i strid med arbetsmiljöhänsynen. Det är nödvändigt med en nyanserad bedömning när krav ställs på arbetsmiljön. De insatser som krävs för att förbättra arbetsmiljön får inte vara orimliga i förhållande till de resultat som kan uppnås (se prop. 1976/77:149 s. 253). Socialtjänstlagen preciserar inte vilka åtgärder som ska vidtas i ett visst fall. Detta innebär att om arbetsmiljöskäl hindrar en viss insats kan socialnämnden välja en insats i annan form som tillgodoser den enskildes behov och ändå uppfylla sitt yttersta ansvar för den enskilde. Arbetsmiljöskäl får dock inte föranleda att den enskilde ställs helt utan det bistånd han behöver (se JO 1989/90 s. 213).

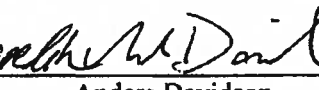
Frågan i målet är om omsorgsnämnden haft fog för sitt beslut att dels upphäva tidigare gällande beslut om hemtjänstinsatser, dels avslå ansökan om fortsatta insatser. Av utredningen framgår att

Arbetsmiljöverket och skyddsombud bedömt att det har funnits allvarliga arbetsmiljöproblem i [redacted] hem. Kammarrätten finner inte anledning att ifrågasätta detta ställningstagande. Av den utredning som omsorgsnämnden gett in till kammarrätten framgår att de aktuella problemen funnits sedan i vart fall hösten 2008. Vidare framgår att personalen vid omsorgsförvaltningen fortlöpande gjort ansträngningar för att informera [redacted] och närmaste anhörig om bristerna i syfte att komma tillrätta med problemen.

Som angetts ovan har den enskilde inte någon ovillkorlig rätt att få en viss bestämd insats. Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning att det inte framkommit annat än att [redacted] behov kan tillgodoses genom de alternativa insatser som omsorgsnämnden erbjudit. Med denna utgångspunkt kan det vid en avvägning mellan intresset av en god arbetsmiljö och den enskildes önskemål om insats inte heller anses orimligt att låta arbetsmiljöintresset väga över. I den uppkomna situationen har nämnden enligt kammarrättens mening därför haft fog för sitt beslut. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Elisabeth Hagelin

Anders Davidson

Maria Andersson
referent